

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
3 martie st. v.
15 martie st. n.

Este în fiecare duminică.
Redacțiunea:
Strada principală 375 a.

Nr. 9.

ANUL XXVII.
1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Peste-un veac.

(Satiră.)

Sănduri gânduri svânturate de ce lumea o oliți?
Mai rămâneți liniștite, ce atât ve oboșiți?
Ve frământă viitorul? — El reiese din trecut:
A schimbă voi mersul lumei-i dor zadarnic și pierdut;
Unul să 'ndrepteze lumea, órecând s'a încercat
Și acela, drept respălat, a murit crucificat!
Omenirea?

Sigur alta o să fie peste-un veac;
Cei ce vin, în urma noastră, vor găsi la toate leac;
Născocir vor aripi, vele ce s'ajungă tot mai sus;
Impărații da-vor mâna;

Intre domn ș-al seu supus
Va domni o pace mare, vor fi țeri fără de hotar,
Dile negre și nefaste șterse-or fi din calendar;
Nu-o să fie cum e astăzi, când ca fiare noi trăim,
Când chiar gloria străbună întinăm, nesocotim.
Mama lui Ștefan cel Mare?

E o crudă printre noi.
Să-și îmbărbăteze fiul, să se ducă la război?
E barbar.

Dar o soție c'a-lui Neagu-Basarab,
Caracter mai fu ș-acela?

Lucru de femeică, — slab;
Auți, sculele să-și deie pentru sfinți și mănăstiri!
De pe-acuma ție voivodii:

«Oh! ce próste uneltiri!
Firea-i de veci ingrădită, noi suntem ai sei copii,
Jos altare d'aurite, nu mai vrem noi jucării.
Dărnicia e prostie, dând noi chiar ne umilim.
S'a dus vremea cu agți și cu sfântu-Ierusalim!
Nici Vlădica nu mai ține serbătore séu vr'un post;
Cine crede 'n sfânta cruce, e bigot sărit și prost.»
Astfel suntem; povârnișul unde mergem e vădit;
Viitorul, de p'acuma, este bine dovedit!

Peste-un veac, în'reg norodul va fi numai frumuseți;
Toți crescuți de o potrivă, toți avuți și toți s meți.
Resăritul cu apusul o să fie la un gând,
Proletarul cu magnatul vor ședé atunci la rând.
O să piéră, de pe lume, tipuri ca bancher, slușbași,
Mutre strâmbe, deochiate, seci, tálhari și buclucași
Ș-o să fie lumea 'ntrégă un locaș curat și sfânt;
Mai ales de-i va inghite chiar de vii acest pământ!

Căsnicia? O s'ajungă legătură cu contract
Și făcută și strucată ca și cel mai simplu act;

Nu temeinică și sfântă, cum se știe din bătrâni,
Ci, vremelnică, neródă, soții-or fi ca niște câni;
Tații, or ședé acasă, mamele la tribunal;
Pacea vetrei va fi dulce, n'o va bate nici un val
Și-unde pui că, din desbateri, din tribună, o femei,
Oratori veți nașce toate pe ai voștrii mititei!

Invetă-vor ei o limbă cu discursuri, proceduri,
Cu partide de tot felul, cu ne mai sfêșite uri
Până și 'n potriua vóstră care astfel i-ați crescut,
Care v'ați uitat menirea ce-o avurăți în trecut.

Adultere și divorțuri nici că s'or mai pomeni,
Ómenii trăind d'a valma, cinstea or desprețui.
Imitând, ca și maimuțe, rele de prin alte țeri,
Ce la noi progres se chiamă, ér acolo destrăvări.
Cine știe viitorul, peste-un veac, ce-o mai păstră,
Pentru ce năsdrăvănfe fiu de fiu s'o shuciumă!

Cât aș vré din morți atuncia să mai pot să me trezesc,
Fericirea omenirii să 'nțeleg, să prețuesc!
Óre? Decepționistul, filosoful pesimist,
Vor găsi ș-atunci pământul tot sêlbatec și tot trist?
Dar țărîna mea, uitată o să fie flóre, ori hozi,
Nici atunci nu va 'nțelege aste cete de norozi,
Cari alungă, ți și nópte, înțelesul dovedit
Și croesc la legi ce încă nimerui s'a potrivit;
Apoi móre în neșcire, unul pentru că e nor,
Altul că e sóre póte în cuprinsul tuturor;
X că nu va să lucreze, Y că n'are para
Și că Z avea mai multe și să-i dea nu se 'ndură
Póte dór socialiștii până-atunci or isbuti
Dela harnic să ia munca și 'ntre leneși a 'mpărți
S-o să fie némul, clasa, d'o potrivă.

Șar câștigul
Retezat întocmai cum fi în băltașe țipirigul.
N-1 va trece nici la anul, nici cât vârful cel de ac;
Asvêrl-vei gologanul ne găsind nici un sărac
Tu acel ce-odinióră nu puteai să te strecorei
De milogi, de tótă mâna, cari te imbulșiau ca ciori!
Toți cu drepturi, toți cu grade vor róde câte-un ciolan,
Va perî și chiar cuvêntul de desmetie și golan.

Să mai veți ce bucurie o să fie pe calici
Când, cei mari, vor sta la umér, d'o potrivă, cu cei
mici...

Dar ogorul?

Va rămâne steip atunci înțelenit?
Nu, ará-vor împérați, căci destul s'au odihnit!

Smara

Mărióra.

(Nuvelă.)

I.

Familia Dumbrăveanu se află în anul 1863 la băile Borănescu din Gura Teghi, un sat foarte frumos așezat pe muchea munților plini cu brazi și udați la pôle de riul Basca, care curgea cu furie rostogolind pietrele care se prăvăliau din munți.

Eră într'o duminică.

După mėsă, Mărióra — fiica dlui Dumbrăveanu — rugă pe tatăl seu să mērgă de cealaltă parte a rîului ca să vėdă mai de-aprópe frumoșele peisaje, ce se desfășurau ca o panoramă înaintea privirei. Tatăl seu, care nu-i refusase nimic până atunci, primí. Chemă pe Constantin, stăpânul caselor unde găzduiau și-l rugă să-i călăuzescă de cealaltă parte a rîului.

Țeranul primí și după o jumătate de oră erau pe drum.

Mărióra mergea înainte; după dēnsa veniá Dochița, sora ei mai mică și în urmă domnul Dumbrăveanu, soția sa și Constantin.

Drumul eră foarte pitoresc.

La fie-ce potecută ce se vedea pe cōsta munților, Mărióra se suiá pe dēnsa în fuga mare, sārind din piétră în piétră, fără frică de-a-i alunecá piciorul și a se prăvăli în prăpastie. Mărióra tot mergēnd înainte, ajunse într'o parte unde rîul făcea o cascadă. Sgomotul care-l producea cãderea apei dela o înălțime aprópe de 15 metri, se auđiá foarte de departe. D'asupra eră un fel de trunchiu tăiat dintr'un arbore mare, și care fusese pus acolo cu scopul de a trece pe malul celalalt; inse nimeni din satul acela nu se încercase a trece peste dēnsul, căci adâncimea eră mare și le eră frică să nu le vie ametełá și să cadă în mijlocul stâncilor.

Mărióra se opri, contemplând cam cu frică aceea operă a naturei, dar după puțină rezistență se sui pe trunchiu, pentru a vedé mai bine fundul prăpastiei. În acel moment se apropiau și ceialaltí; Mărióra când îi vėđu, se dete jos.

— Copil reutácios ce ești! — îi đise tatăl seu mângâindu-i incet frumosul ei păr negru — pentru ce te suiseși pe acel trunchiu? nu-ți eră frică că póte să-ți vie ametełá și să cađi în riu?

— Nu nici de cum, tatá; dta șcii foarte bine, că eu nu sînt o fată fricósă, — și sárutá pe tatăl ei pe obraz.

Constantin se apropiase și el de trunchiu.

— De câte ori trec pe aci și vėd acest arbore — đise dēnsul. — ími aduc aminte de o întēplare foarte ciudată care s'a petrecut acuș un an.

— Și ce s'a întēplat? — întrebă Mărióra repede.

— Ascultați... dar mai întēi ar fi bine să stăm pe sub copacul acela, căci arde sōrele grozav.

După ce se așeđară jos, Constantin care se pusesese la mijloc, incepú:

»Veniam acasă. Vėd că din marginea drumului o trāsură se îndreptase spre mine și când me ajunge se dá jos din trēnsa un tinēr care, purtá un costum prē frumos de vėnătóre, care-i ședea de minune, mai ales că și el eră frumos de picá; par că-l vėd, cu un păr lung care-i cădea în bucle aurii pe umerii sei largi; o față albă, ochi albaștri plini de vioiciuue, a căror privire eră limpede ca și seninul cerului. După ce me salutá, me întrebă decă ar puté să găsescă în sat vr'o casă unde să găzduescă vr'o doue-trei đile; pentru că nu aveam pe nimeni atunci, îl poftii la mine.

Pe drum vorbirăm despre felurite lucruri; mai ales de vėnătóre, căci băgasem de sēmă că-i plăcea mult. Din vorbă în vorbă ajunsei să-i spui despre un urs care băgase gróză pe atunci în toți locuitorii și că nu s'a găsit încă nimeni să-i vie de hac.

El când auđi ce-i spusese eu, nu mai putea de bucurie.

Me întrebă unde șade de obicei fiara.

I-am spus că la trunchiul părăginit — adecă aci — îl póte vedé dimineța, căci veniá de mănecă smeură ce se gásiá multă prin aște locuri.

Cum ajunserăm acasă, ími spusese, că a doua đí va merge să vėneze ursul.

Eu me uitai la dēnsul și nu me putui stăpâni de a nu zimbí.

— Dar pentru ce riđi? — me întrebă el.

— Cum să nu riđ? dta care ești așá de tinēr voieșci să faci aceea ce n'a fost nimeni în stare să facă pân' acuma.

-- Ei bine, vom vedé mîne decă ai să mai re-mái tot în acēsta idee.

A doua đí, cum ne scularăm, me rugă să merg cu dēnsul pentru a-i arată locul.

Cu tóte rugámintele mele de-a nu se duce, nu-l putui oprí dela acest pas primejdios.

În fine, pentru că n'aveam încotro, me dusei cu dēnsul și după puțin eram aci.

Mărióra ascultá cu cea mai mare atenție narațiunea acēsta originală.

Fiecare vorbă a lui Constantin producea o impresie necunoscută.

Eră pasionată de eroismul acelu tinēr, pe care nu-l cunoșcea, dar pentru care simțiá un «ce» neesplicabil.

»Ursul, — urmá Constantin — eră de cealaltă parte a rîului și-și lingea laba în liniște.

Tinerul, care se apropiase de trunchiu — își încercá pușca, ochi și trase.

O detunătură urmată de un răgit îngrozitor făcú să resune valea; după aceea vėđui pe urs că se ridicá în doue labe cu falca plină de sânger; glonțul în loc să isbescă în cap, după cum fusese îndreptat, îl isbise în falcă.

Ursul, după ce mai dete un regnet grozav, se repeđi pe puncte spre noi. Ími luai repede pușca, vrēnd s'o descarc în pieptul ursului, dar eră prē târđiu!..

Tinerul se repeđise pe puncte... pe acēsta puncte pe care îi e frică celui mai curagios din sat a o trece, astfel că eră în fața mea, iar ursul dincolo de dēnsul.

Decă aș fi tras, loviam pe tinēr. D'odată îl vėd că scóte un cuțit dela cingătóre și se repede cu brațul întins înaintea fierei. După puțin nu mai vėđui decăt un singur corp care se legăná d'asupra prăpastiei: Ursul apucase pe tinēr în brațe!.. Și eu nu-i puteam veni cu nimic în ajutor. Vrusei încă'odată să trag, dar me oprí... decă loviam fiara, în cãđetură va tirá și pe tinēr cu dēnsa.

Vėđēnd că nu mai eră nici un mijloc de scăpare pentru acel voinic, închisei ochii pentru a nu vedé cum îl va sfășiá fiara.

Un rēgnet mai puternic me trezi repede și când me uitai la puncte, remăsei impietrit în loc. În mijlocul buștēnului, cu brațele încrucișate, tinerul se uitá în fundul prăpastiei.

— L'am omorit!.. ími đise dēnsul; — dar nu e vr'un mijloc ca să-i luăm pielea?

— Peste puțință! căci stâncile sînt ascuțite și tot ce intrá acolo nu mai ese nici-odată; — și ne re-întorserăm acasă.

După trei zile petrecui pe acest brav până la marginea satului împreună cu mai mulți locuitori și-i mulțumirăm din inimă de binele ce ni-l făcuse.

Când fini Constantin narațiua sa, Măriora eră palidă, cu ochii fisci la buștean.

Se simția atrasă cătră acela care cu un an mai nainte fusese un erou așa de original.

Fără să vrea, incepuse să iubescă pe acel tinăr.

Eră o nebulie acest amor născut așa d'odată și ceva mai mult; lără să fi vëdut vr'odată pe acela căruia voiă să se devoteze; dar pasiunile cugetă ele? Așa că nici Măriora nu s'a putut impotrivi contra curentului care o tiră într'o prăpastie necunoscută.

Părinții ei vëdënd pe Măriora așa de schimbată, se apropiară de dënsa, întrebând-o ce are.

— Nimic! — respunse dënsa, silindu-se să pară liniștită; — este impresia narațiunei acesteia și plecară înderët acasă.

II.

Trecuse o lună dela cele istorisite mai sus.

Măriora iubiă din ți in ți' mai mult pe acel necunoscut.

Tôte sfortările părinților de a află ce are fiica lor, lurë zădarnice, căci Măriora își păstră cu sfințenie secretul.

Și decă le-ar fi spus, ce făcea? tot nimic!.. nu-i putea veni nimeni in ajutor, mai ales că nu șciea nici din ce oraș e și nici cum se numeșce acela pe care-l iubiă cu atâta pasiune.

Intr'o ți se prezentă o damă, care se arată a fi din aristocrație și ceru mâna Măriorei pentru fiul ei.

Dlui Dumbăveanu, căruia i se părea o partidă bună pentru fiica sa, primă; și făcù cunoscut și Măriorei acësta.

Dënsa întei voiă să se impotrivescă, dar se gândi că mai bine să consimtă. Iși dïcea:

— Eu tot sânt perdută. Pentru mine nu mai esistă nimic; căci lericirea pe care o visez, nu o voi găsi nici-odată. Vëd bine, că acest amor me va duce in curënd la marginea mormëntului; de ce să mai supër și pe scumpii mei părinți, refusând mâna acestui tinăr?!

»Voi fi soția lui, dar gândul o singură clipă nu va sbură decăt la acela, pe care îl iubesc.

»Și decă me voi mărită și decă nu me voi mărită, tot atât voi suferi.

Deci spuse tatălui ei că primeșce.

— Bine, dar tu n'ai vëdut încă pe ginere. Nu șcii decă are să-ți placă séu nu.

— Ei și face cu asta? e destul că mi l'ai ales tu. Il voi iubi și eu după cum îmi ordonă legea.

— Măriora! Măriora! tu ascunđi un secret de mine. Citesc in ochii tei, că acëstă căsătorie o lăci silită; de ce nu spui și tatălui teu, care te iubeșce, aceea ce ai?

— Dar tată, ți-am spus de-atâtea ori, că n'am nimic s'ascund de tine. Și ce-aș puté avé?

— E bine decă e așa, de ce nu mai ești acea fată șglobie de altă dată? de ce nu mai riđi? de ce nu mai cânți?

— Pentru că n'ar mai fi frumos: acum sânt fată seriósă!

— Câte minciuni pentru a ascunde un adevër. Dar atunci jură-mi cel puțin, că acëstă căsătorie o faci fără a te sacrifică, și fără nici o părere de reu.

— Ei bine, jur! mai vrei ceva tată, neincredëtor ce ești; și cu aceste cuvinte își incolăci brațele de gâtul lui și-l sărută pe amëndoi obrazii, după cum făcea altă dată.

A doua-ți tinerul fu înșciințat, că Măriora primeșce și că chiar in țiua aceea va fi și logodna.

Victor, — așa se numia viitorul bărbat al Măriorei, — nu eră altul decăt acela, despre care vorbise Constantin. Dar vai! pentru nenorocirea sërmane Măriore, care pôte l'ar fi cunoscut după descrierea lui Constantin și n'ar mai fi suferit, se făcuse o schimbare generală in figura lui: përul nu-l mai avea lung, îl tunsese; fața îi eră sérbedă, ochii aprópe stînși și slăbise grozav.

Iubise cu pasiune o fată, care-l înșelase cu unul din amicii lui. Acësta fusese cauza schimbărei sale.

Când se presintă la Măriora, dënsa simți o emoțiune uitându-se la dënsul, dar vëdënd că n'are nimic care să semene cu acela pe care-l iubiă, oftă.

III.

Trecuse un an.

Victor incepuse să-și iubescă soția, dar eră ingrijat, căci o vedea pe fie-ce ți că slăbiă mai mult.

Ori de câte ori o întrebă dënsul ce are, Măriora respundea că suferă de pept.

Intr'o ți Măriora chemă pe Dochița și-i dïse:

— Scumpa mea soră, veți bine că eu merg din reu in mai reu! cine șcie, pôte voi muri mai nainte decăt cređ . . .

— De ce vorbești așa, scumpă sorióra? o întrepruse Dochița cu lacrămile in ochi.

— Ori-ce ilusii sânt perdue pentru mine; vëd bine că nu mai e nici-o scăpare; inse inainte de a muri, așa voi să vëd anc'odată locurile acelea pline de farmec, care le-am vizitat anul trecut. Rógă pe soțul meu să nu-mi refuze acëstă ultimă dorința.

Dochița plängea mereu. Iși iubiă pré mult sora și când o auđia vorbind astfel, îi făcea reu; dar pentru ca s'o liniștescă se duce să caute pe Victor.

Il găsi in grădină, cu capul pe mâni și cu bătista la ochi. Plängea.

Dochița se apropiă de dënsul; el nici n'o vedea. Il atinse pe umër, tresări.

— A! tu ești Dochița? Dar ce 'e? me chiamă Măriora?

— Nu. M'a trimis la dta. Te rógă ceva și i-e frică să n'o refusi.

— S'o refus! pe dënsa! pe care o iubesc așa de mult! A! ce reu me judecă Măriora! Dar vorbeșce, spune, ce vrea dela mine și jur că-i voi indeplini dorința.

— Iată ce este: are mare dorința ca să mERGă la satul Gura-Teghi; am fost anul trecut și i-a plăcut mult.

— Decă e numai atât, se pôte face cât de curënd. Uite, chiar mâne vom plecá. Și acum du-te de-i spune să se pregătescă, căci mâne in ȓiori de ți vom fi pe drum.

Dochița după aceea se duse la Măriora și-i spuse tot ce vorbise cu Victor.

O lacrimă se vëdù strălucind in ochii stinși ai Măriorei.

Căt ar fi iubit și ea pe acest bun soț, care o ingrigia ca și mama ei, care nu dormise nopti stând la căpëtèiul ei când se simția reu și care o privia cu atâta dulcëtă. De ce ore fatalitatea i-o scos in cale pe acel necunoscut și pentru ce imagina lui o urmăreșce continuu? De câte-ori, când se uită la Victor nu simția ea senzații necunoscute și inima-l bătea mai tare; dar toate acestea le atribuiă la viui interes ce-i dedea dënsul și la iubirea care i-o citia in ochi.

Și tot gândindu-se la necunoscute, își făcù pregătirile.

A doua ți erau pe drum.

Séra ajunseră.

Victor luase o recomandatie către dl Borănescu, proprietarul băilor și traseră la dânsul.

In ziua următoare după dejun, Măriora luă brațul lui Victor și plecară, urmați de Dochîța, dl Dumbrăveanu, femeia sa și de dl Borănescu.

Măriora mergea cu privirea tot inainte, căutând să divoreze sălcile care-i astupă locul in spre care se simția atrasă.

In fine ajunseră.

Bușteanul eră inaintea ei, impreună cu toate suvenirurile.

Măriora sorbiă acele locuri care-i reamintiau pe acela, care-l iubiă cu o pasiune așa de mare.

D'odată ii veni o idee: Să se arunce in prăpastie, pentru a muri și dânsa acolo unde biruise el.

La ce să mai suferă? eră destul.

Se desprinsese de brațul lui Victor și se apropiă de prăpastie; acesta se repeși la dânsa.

— Scumpa mea, nu te aplecă; îți vine ameliță; prăpastia e adâncă.

Măriora zimbă.

Se gândiă, câtă diferență intre acela care eră soțul ei și acela pe care-l iubiă.

Își dicea:

— Lui îi e frică să se uite inlăuntru, pe când celalalt! . . .

Toți se apropiară de buștean.

Victor se sui sus.

Măriora se uită cu mirare la dânsul.

— Să ve spun o întemplantare, care are să ve mișce, — și Victor — in câteva minute istorisi scena care o avusese cu ursul pe acel buștean.

Măriora cu ochii deschiși mari, cu mâna pe pept, sorbiă cuvintele lui Victor. Când acesta fini, dânsa scose un țipet:

— El e! . . . și cădu leșinată in brațele Dochîței.

Când se deșteptă eră in sat.

Intrebând-o toți, ce insemnase acel cuvânt care-i provocase leșinul, Măriora le mărturisi amorul ei.

Acum eră rëndul lui Victor ca să sôrbă cuvintele soției sale, căci se vedea așa de mult iubit de aceea pe care o iubiă cu atâta pasiune.

Peste o lună, Măriora se făcu bine, căci regăsisse pe acela, pe care-l iubiă cu un amor așa de nesocotit.

Gr. Mărunțeanu.

Bibliografie.

Über den Ursprung der Rumänen. Ein Beitrag zur Ethnographie Südosteuropas, von Traugott Tamm. Bonn, Verlag von Emil Strausz. 1891.¹

Sub acest titlu a apărut de curând un volum de 150 de pagini, octav mare, in carele autorul pășește in contra cunoscutei teorii a lui Roesler, susținând tesa exprimată la pag. 84 in următoarele: »Românii șed astăzi, unde au ședut părinții lor inainte de un mileniu și jumătate; popor peste popor s'a schimbat in domnia asupra teritoriilor dela Dunărea inferiără, inse nici unul n'a periclitat romanimea in subsistința ei națională — »apa trece, petrele rămân.« Órdele migrațiunei popórelor, deslpite de solul patriei lor, au dispărut ca negure dinaintea sórelui, dară romanimea dacică cu capul

¹ Despre originea Românilor, un suplement la etnografia Europei sudostice, de Traugott Tamm. Bonn, editura lui Emil Strausz. 1891.

plecat a lăsat să trecă peste sine vífórele și s'a pieronit de ședurile ereditate din străbuni, până au venit zile mai bune, când s'a sculat și și-a întins membrele.«²

Precum se va vedé din cuprinsul opului, acestor cuvinte frumoșe și chiar fermecătoare n'avem să le atribuim mai multă valóre decât aceea, că autorul apără continuitatea neintreruptă a Românilor in Dacia dela Traian până astăzi, dară in multe altele stă departe de convicțiunile noastre.

De-oparte interesul ce-l avem de a cunoșce ideile și opiniunile străinilor despre noi, fie bune séu rele; spre a ne întări in cele bune și a ne intrarmă in contra celor rele; de altă parte tonul calm și serios, cu carele autorul tractéză cestiunea atât de mult agitată, me îndemnă a schiță mai de aproape conținutul opului memorat, remănând ca bărbații nostri de specialitate să-i facă critica științifică.

Inainte de a trece la schițarea intenționată, nu pot a nu accentuă necesitatea, ce-o simțim pentru poporalizarea mai adâncă a argumentelor, care le avem in contra diverselor opiniuni, care ne impugnă romanitatea și continuitatea neintreruptă in Dacia dela Traian și Aurelian încóce, căci pentru o mare parte a publicului nostru și mai ales pentru tinerimea studiosă de pe la institutule străine opere mai mari sânt puțin accesibile și ințelegibile.

In prefațiune pag. 1—3 aminteșce autorul lucruri cunoscute, dar care nu strică a ni le revocá cât de des in memorie, apoi accentuă greutatea problemei sale. Pentru jumătatea mai mare a Europei dela apunerea imperiului roman fisiognomia etnografică a ramas aceeași in esență, nu așa inse pentru peninsula balcanică și țerile carpatine. Numai Grecii pot susține proba deplină despre continuitatea lor in ședurile cele vechi, macar că mestecarea lor cu sânge străin, mai ales slavice și albanes este așa de mare, încât pretenșiunile lor la moștenirea Elinilor séu și a Romeilor bizantini se pot impugnă cu argumente plausibile.

Invasori, veniți mai târziu sânt Sêrbii, Bulgarii și alți membri mai neinsemnați din familia slavică; asemenea invasori sânt Maghiarii ugro-finici, Osmanii și Nogaii-turci, Cerchesii, Armenii, Germanii, Jidovii și Țiganii.

Mai grea este cestiunea despre originea Schipetarilor și a Românilor. Unii scrutători, dice autorul, ar fi aplecați a concede autochtonia Schipetarilor cel puțin pentru ședurile lor principale; inse indata ce e vorba despre Români, redică cea mai inverșunată contradicțiune — nu totdeuna din motive de tot curate (nicht immer aus ganz lauterem Beweggründen.) In fervórea certelor naționale, care graséză in peninsula balcanică, póte că încă mai mult in țerile monarchiei ungare (sic), atacătorii și atacații, asupritorii și asupriții consideră ori-ce mijloc de just și iertat, ba și din știință, care după natura sa ar trebui să fie internațională, cercă a-și fabrică arme pentru trista dispută națională. Spre a dovedi »dreptul istoric« al unui séu altui popor asupra teritoriului ce-l ocupă, nu se sfieșce nici de falsificarea cu intențiune . . . Credința in întregitatea scrutătorilor a devenit rară . . .

² Die Rumänen sitzen heutzutage, wo vor anderthalb Jahrtausenden ihre Väter saßen; Volk auf Volk wechselte in der Herrschaft über die Gebiete an der unteren Donau, aber Keines hat das Romanentum in seinem nationalen Bestande gefährdet — »Das Wasser läuft ab, die Kiesel bleiben« (proverbiul e citat și româneșce), die Horden der Völkerwanderung, losgelöst von dem heimathlichen Boden, verschwanden wie Nebel vor der Sonne, aber das dakische Romanentum liesz gebeugten Hauptes die Ungewitter über sich hinziehen und klammerte sich an die altererbten Sitze, bis bessere Tagen kamen und es aufstand und die Glieder reckte.«

SURIÓRELE.

Acésta animosităte e cu atât mai deplorabilă, cu cât îngreunăză peste măsură deslegarea uneia dintre cele mai dificile enigme ale etnografiei: ivirea repentină a poporului român din intineric istoriei părții prime a evului mediu (frühmittelalterlich.) Numai când dorul neinteresat de a descoperi adevărul va face a se uită presintele amăritor, numai când se va pricepe, că dreptul unui popor la solul natal, la individualitatea sa națională nu se scurtază nici în cazul, când s'ar adevări, că e venit proporționalmente mai târziu, numai atunci va fi posibilă conlucrarea priinciosă, fără de care nu este nici un prospect la deslegarea satisfăcătoare a unor cestiuni dificile, cum e cea despre originea mestecătorei de popor (Volksmischung) în Transilvania și în regiunile dela pôlele sale (Glacislandschaften.)

În introduțiune pag. 4—7 amintește autorul numirea germană »Rumäne«, »Rumänien« ca invențiune nordică, de care și în regat se folosesc numai fruntașii și cei mai culti; țeranii, micii proprietari, și ăilerii rurali încă se numesc pe sine Români (sic), înse mai vartos spre a-și indică starea și meseria, s'ar sfii înse a numi și pe boeri Român (sic.) Cu tôte acestea preferă numele cel nou în locul celui de Valach pentru aceea, că și necunosătorului se arată îndată, că poporul cel ce se avântă așa de puternic la gurele Dunărei e membru din familia cea mare romanică; lui i-ar mai plăcé »Romune« »Romunien«, séu și Rumune după Miklosich.

Pe când încă nu eră vorba despre luptele moderne de naționalitate, se consideră ca constat. că Românii se trag în linie dreptă dela coloniea lui Traian... iar decând s'a ivit principiul modern de naționalitate, o serie lungă de scrutători s'au ocupat cu cestiunea acésta, față de cei mai mulți înse avem simțul molest, ca și când am sta pe un teren băltoș; ici »Maghiari« — ici »Germani«! — ici »Slavi« — ici »Valachi« resună din tôte laturile. Atât din cercurile națiunilor dominante și până aci privilegiate, cât și din ale celor subjugate au apărut o mulțime de scrieri, dintre care ca exemple tipice se numesc pentru prima categorie scrierile lui Roesler, reprezentantul punctului de vedere transilvano-sasonic și Hunfalvy reprezentantul punctului de vedere maghiar; pentru a doua categorie Schafarik séu Pic pentru punctul de vedere slav și în special ceho-slovac, Petru Maior séu Cogălniceanu pentru cel românesc. Operele respective sânt indicate sub test.

Fără indoelă cel mai însemnat dintre toți este Roesler, și încontra ipotezei acestuia se îndreptă cea mai mare parte a opului presinte.

Ipotesa lui Roesler în esenție e, că Românii nu sânt autochtoni în nordul Dunărei, ci numai dela capătul seclului XII séu dela începutul seclului XIII au emigrat din peninsula balcanică în principatele dunărene, în Transilvania, în Ungaria resăritenă și în Bucovina.

Cei mai mulți scrutători s'au dat mai timpuriu séu mai târziu pe partea lui Roesler, și mai ales din Peșta se nisuiu a face să amuțescă și a bajocori ori ce contradicțiune (Und besonders von Pest aus suchte man jeden Widerspruch niederzuschreiben und zu hohnen.) Autorul crede, că cauza încă nu e matură pentru decisiunea definitivă, până ce nu se vor studiă numirile de locuri, de aceea, ăice, că vrând a duce cestiunea mai aproape de rezolvire, nu rămâne alta decât a supune încă odată unei judecăți critice acurate materialul esistent și deja cunoscut.

Pentru scrutător recunoște ca puncte de plecare doue fapte, asupra cărora nu mai incăpe nici o diversitate serioasă de păreri, pentru că ambele se pot încă controlă; acelea sânt: séu certitudinea cea fără

indoelă, că limba română e fiică acelei latine, séu estinderea spațială presinte a poporului român. În cazul prim scrutătorul pornește dela epoca, când a apărut poporul roman mai înteu în ținuturile Dunărei inferioare și a dat impuls cu séu fără intențiune conșcie la formarea limbei ostromanice. În cazul al doilea îi stă înainte calea întorsă, și din punct de vedere metodologic e tot atâta, ori-care va apucă-o, căci saltul cel mare dela trecut până la presinte neputându se încungiură, rămâne tot așa de larg și periculos, ori îl facem de aici încolo, ori de acolo încóce.

Spre a se prepară la saltul memorat, autorul urmază mai înteu decursul operei de asimilațiune a Romei în peninsula balcanică și în Dacia veche, apoi cercuscire seșurile de astăzi ale Românilor atât ale nemului principal de nord, cât și ale celui secundar de sud.

Fiind că în prefațiune și introduțiune se espune în liniamente principale statul cestiunei și se indică direcțiunea opului întreg, cred că pot să fiu scusat, că m'am ocupat așa de mult cu dênsele.

În capitolul I »Romanisarea peninsulei balcanice« (pag. 8—19) ne spune autorul din capul locului, că romanisarea n'a fost așa de perfectă ca în Ispania séu Galia, din cauza rivalității Grecilor, și a conexiunii nesuficiente a țerei cu Italia. Din vr'o câteva citate din istoria română de Mommsen conchide, că Romanii în deplină conșciință, va să dică în adins, au stabilit divisiunea peninsulei în doue sfere: una grecescă, sudul și sudostul, alta romană, vestul și nordul; linia demarcațională între ambele a putut să fie aceea, care ni o cugetăm trasă dela Scodra până la Marcianopol — așa dară romane: Dalmația, Moesia superior și Moesia inferior (cu excepțiunea Striei litorale la marea neșră și a cetății Nicopol în nordul Emului, care pôte că se numeră la Tracia); grecești: Achaia, Epirus și Thessalia, Macedonia, Thracia.

E natural că linia demarcațională n'a fost respectată cu rigóre, și nu lipsesc indicii, că ambele elemente, cel roman și cel grecesc, au făcut usurpațiuni unul în sfera celui alt. Elinismului s'a lăsat în peninsula părțile cele mai înfloritoare, mai impopulate și cu mai bună comunicațiune. Așa s'a subtras romanisării celeialalte jumătăți cu basa la Dunăre, teritoriul natural de expansiune spre sud: cultura română tăiată dela marea egeică și dela marea neșră plutia în aer, fruntea-i eră îndreptată spre nordul barbar, nu spre sudul ospital.

După ce espune autorul, că din Dalmația și dela Adria n'a putut străbate romanisarea în interiorul țărilor balcanice proprii, ci s'a restrins la regiunile mediterane, se exprimă; că decă Romanii au voit să-și deschidă o parte a peninsulei balcanice, trebuiau să pornescă dela Dunăre, nu dela Bizanțiu, séu Salona.

Și intru adevăr ei au ales calea Dunărei. Înaintarea, singuraticele etape ale romanisării se cunosc mai bine din dislocarea gradată a caștelor legionare spre ost.

Acéstă disolvare o descrie autorul în liniamente principale, atingând că după devingerea rescólei Ilirilor în Dalmația și Panonia în anii 6—9 după Chr. peninsula balcanică nu eră numai o acuișițiune transmarină, ci eră ferecată la sîmburele imperiului prin brăul de fer a cinci noue drstricte administrative: Raetia, Noricum, Pannonia, Dalmația și Moesia.

Nu se șcie, că Romanii să fie stêrpit de tot limba veche a țărilor în peninsula; decă da, acésta s'a putut întemplă numai puțin înainte de ce migrațiunea popórelor, mai ales cea slavică a străformat

din fundament întreaga Europă sudică. În tot cazul nu e iertat a merge așa de parte ca Pic, carele în interesul slavismului se nisuește a prezintă elementul român în peninsula ce totdeauna foarte puțin numeros și decidător. După ce atinge romanisarea Galiei și Spaniei, care și până astăzi sunt țări latine, ȋice că dela acelea nu se pot trage analogii, pentru că au fost sub alte referințe, încheiă: »Pe insula balcanică valurile slavice au șters toate trăsurile iconei etnografice de odinioară; nu șcim apriat, care a fost limita între sfera romană și greacă, nici că fost-a între ambele vr'o zonă neutrală cu limbă și ginte străvechie, nici că fost-au romanisate întreaga Mesia superioară și inferioară. Cu toate acestea rămâne verasemenea, că cel puțin Mesia superioară a fost foarte tare trasă în sfera culturală romană.»

(Încheierea va urmă.)

Teodor Roșiu
em. profesor gimnazial.

Nume familiare românești.

(Încheiere.)

39. *Comuna Sasca montană.* Alesandrovici 5 familii, Andrișon 16, Anescu 5, Arcan 1, Ardelean 5, Arjoca 7, Armanca 2, Băiaș 6, Balanescu 11, Balian 3, Banuț 8, Barbu 1, Belina 1, Bengescu 1, Beșca 6, Bibescu 1, Bilan 1, Bilav 8, Boboiescu 29, Bogoșan 1, Borcian 24, Bojin 1, Brenescu 3, Brusan 1, Buda 4, Bugarin 3, Bugar 3, Butea 18, Butela 5, Bașca 2, Bilafu 2.

Careba 1, Carmancioc 5, Chirjan 4, Chiselita 1, Chișereu 2, Christoi 6, Cielovan 1, Cioca 3, Copocian 10, Cornescu 3, Covasala 6, Covrig 1, Craiovan 8, Crăciun 2, Creț 3, Crenișan 8, Corniț 1, Copșa 1, Constantin 3, Cușmulescu 1.

Dalboșan 2, Daneț 18, Darabant 5, Dobrescu 6, Dolina 1, Dogar 1, Fometescu 9, Frumos 2, Fomescu 4, Gherman 1, Grobșan 14, Ignat 6, Iovan 4, Isvernar 25, Gian 1, Lazaroi 6, Lupu.

Manciu 1, Matasarian 1, Mania 1, Manescu 13, Marișescu 4, Mica 1, Milotin 1, Mogoș 5, Mondoc 5, Mioc 1, Muntean 10, Nicola 2, Novacescu 1, Novac 4, Olariu 3, Opoitescu 2, Orlesin 2, Orlescu 2.

Padurian 1, Paulescu 5, Peptan 3, Perian 2, Petru 25, Pêrvu 12, Popescu 6, Potoșan 3, Preușescu 6, Ranga 2, Ranoi 3, Rața 15, Retezan 13, Rista 5, Rogovan 8, Roșan 9, Roșu 2, Runcan 2, Rusovan 4.

Sapunar 1, Serbu 13, Schinteia 18, Sporia 22, Stoian 3, Stoican 2, Stolojan 3, Strain 6, Sercula 1, Supercian 11, Șelar 5, Telescu 12, Thecu (și Tsek) 5, Tismonar 12, Turburian 1, Turcu 4, Țundrea.

Untan 3, Ungurian 12, Urlescu 1, Valușan 6, Valuta 1, Vella 1, Velcian 4, Velcelean 3, Viluescu 3, Violescu 3, Zacharia 3, Zainu 1.

40. *Sasca română.* Balanescu 1, Bașca 5, Butela 13, Ciuciuc 11, Damian 1, Dissaga 19, Chișereu 16, Covasela 17, Iana 2, Iencea 4, Ienuica 7.

Lajeș 18, Licareț 3, Micu 4, Micleu 9, Muia 1, Murgu 6, Nicolae 3, Nuț 1, Noa 1, Petcu 1, Pêrvu 5, Potocian 2, Ranga 1, Roiban 3, Sapunar 1, Serbu 43, Simeora 3, Schender 2, Torceș 3, Trandafir 2, Tuhoc 2, Țepeneu 6, Untan 1, Valuta 1, Veselin 5.

41. *Secaș.* Adam 2, Argan 1, Babeț 2, Balan 2, Belcea 3, Berdac 10, Beja 4, Bejinar 57, Bica 2, Boca 2, Botu 2, Buna 5, Buzila 56, Basaraba 1, Bettinaga 1, Bocian 1, Cimponeriu 1, Cioloca 1, Ciorobar 8, Ciorogar 2, Cablia 11, Calin 16, Calina 9, Coca 15, Carbutar 8, Cohot 2, Curia 2, Cocu 2.

Daba 34, Dacia 36, Dolinca 3, Dragomir 2, Da-

mian 2, Danguba 1, Dia 4, Dragu 2, Dregin 8, Drugarin 2, Duma 1, Gaspar 8, Gavadin 3, Grivu 15, Gurariu 9, Govadina 2, Guț 1, Giurgila 1, Hercegovac 1, Icobu 1, Ivan 5.

Lața 3, Lazar 1, Lapădat 3, Lința 6, Lungu 2, Manda 45, Manciu 42, Magina 3, Margan 2, Margaria 3, Marincea 1, Maruța 9, Miloja 1, Milosav 2, Miclea 4, Milencu 1, Moga 20, Molin 2, Mosor 25, Moranca 2, Neda 4, Nediciu 1, Panu 2, Pasule 21, Paraschiva 4, Petroman 1, Pușcheu 6, Peia 1, Popa 3.

Șeget 6, Secula 9, Serbu 4, Simu 1, Șurdea 6, Smida 1, Sterian 1, Stoicu 13, Suza 1, Radu 17, Rea 2, Roman 7, Roșca 6.

Tatar 1, Todor, Tôger 1, Trailovici 1, Ursu 32, Urlica 1, Vucu 14, Vucanu 1, Voina 1, Zeblia 5, Jurjica 11, Zeicu 1.

42. *Slatina.* Alesandru 1 familie. Așa 1, Avram 9, Baicu 1, Barbu 3, Beutura 18, Blidar 9, Borcian 5, Borca 4, Bojin 1, Botiereț 1, Braila 6, Brancovan 1.

Caraja 2, Chirila 27, Cavesela 1, Christa 4, Crișan 2, Damian 7, Dogar 2, Dolovan 4, Flora 1, Frumos 14, Gaita 5, German 6, Gonța 5, Gosta 2, Iacob 3, Iana 1, Iancu 1, Ienuica 4, Iorga 12, Iovița 1, Illana 7.

Lazar 1, Loga 3, Lucica 9, Micu 1, Mircea 2, Moterca 2, Motoi 2, Muntean 2, Murgu 5, Nicola 9, Nina 3, Paica 2, Pan 1, Petcu 3, Petrica 12, Pîrcea 8, Raica 22, Roiban 2, Roșu 5, Roman 1, Radivoi 1.

Sainu 1, Savici 5, Serbu 1, Stângu 2, Suru 25, Toma 2, Traila 2, Trif 2, Ursu 2, Vacar 3, Vela 13, Vișan 17, Voia 11, Vucu 1, Vuia 1, Jurca 4, Țicean 1.

43. *Socolar.* Adam 20 familie, Alesandru 14, Andri 1, Andreescu 1, Braila 2, Brinda 1, Bulica 1, Bungi 2, Cichiri 6, Dan 2, Dragan 4, Dragoi 1.

Ghiocel 10, Gosta 1, Crecu 10, Grosan 1, Irimie 8, Iliă 2, Ivan 4, Iosim 2, Iena 1, Jucu 1, Chinda 12, Chișereu 3.

Lăudat 5, Lepa 5, Lința 2, Mareș 1, Mariș 1, Marilla 5, Marcu 8, Mathias 4, Micu 1, Mircea 5, Murgu 12, Nenecu 12, Nistor 3, Novac 8, Neamtu 4, Nuț 6.

Pascota 1, Peia 12, Petcu 1, Petrana 6, Pența 1, Preda 9, Radomir 33, Romau 8, Rotar 12, Rusmir 3, Sola 19, Strain 11, Sima 1, Stoia 1, Stoiadin 1, Suru 1, Țicean 14, Toma 3, Truia 2, Ursica 3, Vidu 4, Voina 8, Voinu 7, Vuemir 7, Zara 3, Zarcula 18, Zeicu 1, Jișman 2, Jarca 6, Jurchella 8.

Dr. At. M. Marienescu.

Cugetări.

La gura fără frâu astupă-ți urechile.

*

E destul o 'mpunșetură ca să nască o coptură.

*

Ce-ți trece printre degete, se risipește.

*

Dacă nu strîngi ce ai în mână, rămâi cu ea întinsă

*

Dragostea te deslăgă de nēm, legându-te de alt cineva.

*

Dacă ți-ai spălat rufele la un loc cu ale altuia, toți le șciu petecele.

*

Gâsca când vede pragul de sus al porței își plēcă capul în curte.

Cornelia Emilian.

Scrisori către un tinăr cleric.

I.

Carissime! Nu știi decât în meditațiunile tale de dimineață și de seară ți-ai dat vre-odată sémă de statul în care ai intrat și de vestimentul ce îmbraci. Las cu totul la o parte bilanțul faptelor tale dîlnice. Acestea cad în competența conștiinței tale. »De internis non iudicat pretor« — dar chiar pentru aceea este și o datoriă pentru tine, ca tu și numai tu ești să fii judecătorul faptelor tale interne.

A medită! Nu este, carissime, lucru mai plăcut decât meditațiunea. Istoria lumii ne arată, că atăția și atăția bărbați însemnați — nu din mijlocul clerului — aflau o deosebită plăcere să se retragă pe câte un moment din sgomotul afacerilor publice și să mediteze! . . .

Și numai după ce odată își trăgeau fiecare concluziunile din faptele sevărșite, continuau anumite întreprinderi de mare și multă însemnătate pentru omenime, séu și numai pentru fericirea patriei și a națiunii în mijlocul căreia se aflau. Căci, numai meditănd asupra trecutului și comparându-l cu viitorul poți pune baze solide faptelor tale din prezente.

Séu spune-mi, nu te rađimi și tu uneori pe brațul mării și privești cu ochii perduți în zarea depărtată, fără să știi unde și ce privești? Dar tot în acel timp, de și nu-ți este privirea ficsată spre un anumit obiect, totuș, în gândirea ta te ocupi cu un obiect ție nespun de predilect. Ți se pare că vorbești, că te mișci și că intrégă activitatea ta este eflucul predilectului teu obiect!! A-uma numescă-se acest obiect de predilecțiune »dogmatică«, »parochie« séu »un amic intim« al teu, în fine gândirea ta pretinde acel obiect — după suma conceptelor ce poseđi — în toate părțile sale bune séu rele.

Acésta ocupațiune meditativă e pentru tine în acel moment atât de sublimă, încât decât o altă ființă vine și te conturbă, îți vine ca să o respingi cu dispreț! . . .

Pentru tine, ca cleric, meditațiunea ta cuprinde în sine sublimul »rugăciunii«. Tu știi, că a se rugă atăta însemnă — în sensul după cum eu vorbesc cu tine — a cugetă la Dđeu și a vorbi cu Dđeu.

Chiar aici este și maiestatea chemării tale. Tu vei avé în viața preotéscă a cugetă la Dđeu; tu vei avé în fiitorea ta chemare chiar a vorbi cu Dđeu; — tu vei fi dator înaintea eternului judecător, ca să dai sémă de fiecare suflet concređut conducerii și păstării tale.

Tu încă nu știi, cât de grea misiune ai. Nu știi nici aceea, că ore care este greul vieții tale?

Chiar de aceea, me aflui indemnat, ca să-ți vin în ajutor până încă nu ai pășit în via Domnului. Me aflui indemnat, ca ocupându-me nițel cu presentele teu să ți-l descriu eu, în acea formă după cum este — și după cum tu nu-l simțești — pentru că gândirea ta puțin se ocupă cu faptele ce sevărșești. Tu, ca și fiecare om tinăr, privești câmpul larg al viitorului. Tu veđi în calea ta numai rose; tu calci numai pe diamante; tu ești încungiurat numai de societate alésă; tu ești aprópe gata să te cugeti »primul între ómeni.« Mai pe scurt, tu privești numai forma, nu și materia lucrurilor.

Aș greși dară, decât din iubirea ce-ți păstrez, nu m'aș gândi la tine și nu ți-aș dice: Oprește-te!

Să nu te superi pe mine, decât oprindu-te pe un

moment, te voi conturbă în visurile celea atât de dulci ale vieții tale juvenile.

Până erai gimnast, puțin s'a ocupat mîntea ta cu aceea, că pe ce carieră o să-ți dedici ălele vieții.

Sub bune auspicii, veđi, astăđi ești înrolat sub cel mai strălucit steag, sub steagul mântuitorului lumii.

Eu sînt convins, că tu nu ți-ai dat sémă de pașul ce l'ai făcut! . . .

Tu, se póte, ai raționat cam în forma asta: de-aș fi și eu vre-odată ca clericul N. séu N. . . de-aș fi și eu așa de avut ca preotul N. séu N., de-aș avé și eu o parochie așa de grasă ca N. séu N., de m'aș vedé și eu cu brău roș ca N. séu N. séu — de m'aș vedé și eu căsătorit așa de bine ca N. séu N!?

În acel timp inse, pe când îți puneai acestea și atari întrebări de soiul ăstora, ai uitat despre »vocațiunea preotului«! Pentru ce nu ți-ai pus vre-odată și atare întrebare?

E ușor de ghicit!

Lumea de astăđi s'a deprins — pe lângă puțină muncă — a se cugetă la »domnie« și a uită aprópe cu desevrșire, că mai trebuie și »servitori«; s'a deprins a cugetă numai la avuții (la materie) și uită, că trebuie să existe și miseri

Mai pe scurt, voesc a fi toți în frunte, și nime — după cum se dice — în códă. Voesc a trăi toți în imbelșugări, fără a pune osul . . . adecă a munci, muncă dréptă.

Vei înțelege dar, pentru ce este idealul multor ómeni »asigurarea persoanei lor.« De aceea să nu te nici miri decât veđi atătea defraudări; decât veđi moralitatea decăđend și decât veđi pe cei buni și deștepti persecutați.

Iacă, carissime, o contură a slăbiciunilor ome-neșei despre care mai pe larg am să-ți comunic în scrisorile următoare.

Remâne acuma să-ți fac o ieónă despre actuala-ți poziție ca cleric. Decă aici cólea voi esageră, te uită în giur de tine, și vei vedé persoane pentru cari se potrivesc esagerările. Pentru că se póte ca natura ta să nu fie ca a coetanilor tei. Se póte, ca inclinările tale să difereze în multe privințe de figurile de pe cari decopiez! . . . Am đis mai sus, că nu ți-ai dat sémă de pașul ce-ai făcut în momentul când ai intrat în clericie.

Te escus. Ai fost tinăr. Judecași lucrurile după priceperea ta. Astăđi inse? Astăđi, după ce ești scos din sgomotul lumii și te aflui încungiurat de fețe pii; după ce ești agrăit cu cuvinte blănde; după ce începuși a face studiul s. scripturi; după ce începuși a te deprinde cu frumuseța rugăciunilor și a pietății — astăđi, o đic, înțelegi cariera pe care ai să te dedici cu trup și suflet.

Înțelegi adecă, că are să ți se pună cu timpul la dispozițiune o parochie, iar tu ai să fii parochul, ai să fii conducătorul sufletesc al unei mulțimi de suflete.

Óre numai aici trebuie să fie și să se mărginescă gândirea ta? Óre numai pentru aceea mănănci, dormi și înveți în anii de clericie? Numai ca să fii un popă cu burtă grósă și barbă lungă?

Nu, carissime! Ar fi păcat de timpul perdat și de banii prădați pentru aducerea ta în direcțiunea asta. Decă numai atăta ar fi sublimul teu, atunci ar trebui să se închidă ori-ce institut de clerică și să se lase în buna chibzuélă a episcopilor pe cine și când să rădice la trépta preoțimii. Iar îndreptar ar avé în acésta direcțiune ênseși parochiile. Móre preotul, lucru de sine înțeles — trebuie un altul.

Tu vei suride, și vei dice: a bună sémă!

Eu inse đic: Greșești! Ești în seminar; nu ai numai să înveți și să te porți conform legilor, dar

mai ai să și citești cărți bune și folositoare, și mai pe sus de toate îți recomand: deprinde-te a medita.

Îți va fi greu la început. Dar din și în și deprinzându-te, îți va fi cea mai plăcută ocupațiune. Ba și mintea-ți se agereșce, de ore-ce nu vei lenevi cu sufletul și nu vei fantasa asupra unor întrebări nedeslegate.

Seghelin, 1891.

Preotul Macavei.

Serata „Armoniei“ în Cernăuți.

— La 6 martie n. —

Societatea filarmonică română „Armonia“ a aranjat vinerea trecută o serată musicală cu dans, care în timpul înaintat al cășlegiului a avut o atracție deosebită asupra publicului, fără destingere de naționalitate. Catolicii stau de mult în post și n'au voie să aranjeze petreceri; și numai Românilor a fost dat anul acesta să aibă cășlegi mai lungi. Tot publicul salută deci cu plăcere aranjarea seratei musicale cu dans a societății filarmonice române Armonia și în ziua seratei a fost sala plină de un public numeros. Și dela țără au venit mulți oșpeți, cu toate că drumurile erau deja stricate de vremea rea. Serata s'a dat în sala spațioasă a societății filarmonice germane, care a fost decorată cu mult gust, cu flori fel de fel și statuete, reprezentând pe compozitorii renumiți ai popoarelor diferite. Scena salei a fost prefăcută într'o grădină, unde eră postată muzica militară din Cernăuți.

Programa seratei a fost foarte variă, succedându-se la producțiunile musicale corul societății Armonia necontenit cu muzica militară sub dirigerea capelmistrului militar dl Kostelecki. Serata se inaugură cu ouvertura din opera lui Adam »dec'aș fi rege«, executată de muzica militară. Apoi se postă pe scenă naintea muzicii militare corul bărbătesc al societății, cântând, sub dirigerea dlui Victor Vasilescu, »cântecul vânătoresc«, cuvinte de V., corul de C. Vurmb, cu multă esacticitate. Muzica militară execută apoi »visul de amor după bal«, de A. Czibulka, Fantasia din opera lui Gounod »Tributul lui Zamova«, și »provocarea la dans«, de C. M. da Weber. Corul societății cântă cântecele »Erna«, cuvinte de A. Xenopol, solo-tenor, cu cor de Ciprian Porumbescu, »Lăcrimioare«, cuvinte de V. Aleasandri, cor de T. cav. de Flondor, și »Puiculița mea«, cuvinte de Gusti și cor de V. Vasilescu. Cu multă bucurie și plăcere s'a putut aci constata progresele cele mari, ce le-a făcut societatea filarmonică Armonia în acești puțini ani, de când există. Străinii au fost încântați de frumuseța cântecului românesc și mulți din ei au fost duși pe gânduri, deslătându-se de melodia cea frumoasă a cântecului românesc.

Stărsindu-se producțiunile musicale, intonă muzica militară arii de joc. Nouă viață intră în societatea strânsă și mai ales în cea a tinerilor. Jocul se inaugură ca întotdeauna cu hora, ce o deschise dl Hipolit Călinescu, c. r. auscultant, cu dâna Olga Morariu, soția secretarului dela tribunal dl Vasile Morariu, și dl Victor Iliuț, c. r. auscultant, cu dânașoara Marga de Sărăcin, fiica comandantului din Bucovina, generalul dl Teodor cavalier de Sărăcin, român originar din Caransebeș, cărora se înșirară celelalte părechi dansătoare. Apoi urmă valsul, polca franțaise, cadrila și iar valsul, polca mazur ș. m., toate cele jocuri, cari is usitate în societatea cultă din Bucovina.

Dintre oșpeți au fost de față dl Eudoxiu baron de Hurmuzachi, dl Nicolau baron de Musteță, Teodor

cavalier de Sărăcin, general, Georgie baron de Stircea, dr. Ion cavalier de Volcinschi, medic, Onisim, Turcan, consilier, cu soția sa, Vasilie Morariu, dr. Simighinovicu cu soția sa, Zacharia Voronca cu soția sa, Dionisiu Voronca cu soția sa, Ion Litvinu cu familia sa, Sbiera, paroch din Siret, cu familia sa, dr. Ion Seleschi, avocat, cu familia sa, dâna Maria și Olga Tomiuc, dșora Eugenia Tomiuc, dâna de Reus cu fiica sa etc.

Mai multe domnișore au fost în costum național.

Dionisiu O. Olinescu.

Suriorele.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Amendouă cam de-o vîrstă, frumoșele și dragălașe, sînt bucuria părinților. N'au apucat încă să șciă citi, dar cărțile ilustrate le fac plăcere. Pictorul le-a desemnat tocmai într'un moment când ele frunzăresc o revistă cu portrete și ilustrațiuni.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șoiri literare Dl I. Nenitescu pregăteșce a doua ediție a volumului seu de poesii, sub titlul: »Pui de lei«, care va apăre în iulie. — *Gheorghe din Moldova*, cunoscutul poet din Botoșani, va publică în București un volum de poesii, care va cuprinde peste 200 de bucăți. — *Di D. Teleor* va scote la lumină tot la București peste câteva zile un volum de versuri sub titlul »Icoane.« — *Di Ionnescu-Gion* va publică și dillele aceste la București conferința sa ținută la Ateneu sub titlul: »Bucureștii în timpul revoluției franceze.«

Albumul „României June.“ În anul acesta societatea academică socială-literară »România Jună« din Viena indeplineșce al 20-le an al existenței sale. Societatea a decis să eternizeze acest eveniment însemnat prin edarea unui Album, care se va desfăce în tolosul ei. Comitetul societății s'a adresat către toți membri sei onorari și emeritați, cari se ocupă cu literatura, ca să trimită lucrări pentru acel scop. Serbarea jubilară se va ține la 3/15 maiu; societatea doreșce ca pe atunci să pôtă da la lumină și albumul proiectat, decumva autorii rugați îi vor trimite lucrările lor până în 15 aprilie st. n. Sîntem convinși, că atât autorii, cât și publicul cititor, vor sprigini și de astadată cu căldură întreprinderea laudabilă a societății numite.

Discursul dlui P. Poni. A apărut la Iași: »Proiectul de lege asupra instrucțiunii publice«, discurs pronunțat în senat la 17 și 18 ianuarie an. c. de dl Petru Poni, senator al universității din Iași și membru al Academiei Române. Dl Poni n'a vorbit din punct de vedere politic, ci a studiat în mod obiectiv starea învățămîntului din România și la defectele mari și care cer soluții grabnice, a propus acele soluții în deplină cunoșcință de cauză. A vorbit ca om de știință. De aceea și efectul produs a fost mare. Citirea discursului ofere o plăcere adevărată.

Diare noue. *Marinarul* diar săptămănal în Galați. Se va ocupa cu chestiele economice și cele locale. — *Binele Public* cotidian în București, sub direcția dlui Răceanu. — *Revista Albă*, de doue ori pe lună în București. Știință și literatură.

Din revistele străine. »Das Magazin für Literatur« din Berlin publică în nr. 5 al anului curent un studiu al lui K. Schrottenthal asupra lui Aleasandri și incheie astfel: »Corneille și Raçine n'au făcut mai

mult pentru Franca. — *Litterarischer Mercur* din Weimar publică în nr. 9 din anul curent schițe despre activitatea literară a dlui Ionnescu-Gion, scrise de colaboratorul nostru dl dr. M. Hârșu.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Concertul din Oluș. despre care abia după încheierea nralui trecut primirăm o scurtă notiță, a reușit escelent. Dșora Elena Florian a făcut o adevărată intrare cu triumf; jocul seu escelent, având drept temelie o tehnică brulantă și un profund sentiment musical, a stârnit admirațiunea tuturor, până chiar și a străinilor. Nici odată aplausele n'au exprimat o impresiune mai sinceră decât cu această ocaziune. Dșora Mariți Anca, o aparință frumoasă, asemenea ș-a luat partea sa din aplausele bine meritare, care i-au acoperit cântarea sonoră. Dșora Cornelia Lupu a declamat cu vervă două poezii. Dl Ioan Florian a surprins pe toți cu progresul escelent ca violinist. Corul tinerimei a cântat bine. După concert urmă dansul, despre care inse nu ni s'a scris nimic.

Melodramă nouă. Citim în *Reforma* din Craiova: Una din cele mai frumoase pagini ale istoriei române, aparținând erei glorioase a mișcării dela 1821, remase încă până acuma la umbra necunoscutului, este în perspectivă d'a veni sub ochii publicului craiovean, printr'o reprezentație teatrală intitulată: *Șoimu dela Novaci* seu *Ciasul din urmă*; melodramă în 4 acte și un tablou. Acastă reprezentație, ornată cu cântece semnificative, în cea mai dulce musică națională populară, și scene atingătoare din viața pandurilor lui Tudor, este eșită din péna cunoscutului cântător Chiriță Rosescu, care însuși va conduce spectacolul, având rolul lui Șoimu, unde fluerul escelează.

Piesă musicală nouă. La sfârșitul unei acesteia va apăre la București o horă *Liga Română* dedicată studenței române și compusă de dl C. N. Cordoneanu, directorul revistei *România Musicală*. Poesia acestei hore, este datorită dlui Ilie Ighel. Hora se va vinde cu 1.50 b. De asemenea dl Cordoneanu va donă și 100 esemplare în folosul ligei.

Corul plugarilor din Toracul-mio, comitatul Tornaal, înființat de curând la stăruința parocului V. Domșa, spriginat de notarul T. Checi, de parocul V. Petrovici, de vice-notarul Adam Albu, a dat în carnevalul acesta două producțiuni musicale, una pentru clasa inteligentă, alta pentru popor. Ambele au fost urmate de dans. Programul concertului a fost: 1, *Latina ginte*, cor micst; 2, *Florica*, poesie, declamată de dșora Anna Serbu; 3, *Semănătorii*, de Alecsandri, cor micst; 4, *Cântecul dorobanțului*, declamat de T. Petrovici; 5, *Hora dorobanților*, cor bărbătesc; 6, *Resai lună*, cântec popular, cor micst; 7, *Êta ziua triumfală*, cor bărbătesc.

Corul plugarilor din Eoica-română a dat la 11 martie n. concert în sala ospetăriei de acolo, în folosul fondului coral. — Programa: 1, *Trecui valea*, de I. Mureșan, cor micst; 2, *Frunđuliță de bujor*, de I. Mureșan, cor micst; 3, *Hai leliță*, de D. Cupșa, cor micst; 4, *Cucuruz cu frunđa n sus*, cor micst. 5, *Lume, lumex*, de I. Mureșan, cor bărbătesc. După concert urmă joc.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Sinódele gr. or. române având să se intrunescă în duminica Tomii și incetând mandatele deputaților aleși înainte cu trei ani, se vor face alegeri noue.

În archidieceasa Sibiiu alegerea deputaților din cler se va face la 12/24 martie, iar a deputaților mireni la 17/29 martie. Scrutiniul alegerilor de deputați mireneși se va face la 24 martie (5 aprilie.)

Capela română din Paris. Reparațiile capelei au început încă dela începutul iernei, cu gând ca să fie terminate pe Paști; au trebuit inse să fie întreprinse mai bine de două luni, din cauza frigului neașteptat și neobicinuit ce a fost acolo. Ele costă suma de 110,000 fr. și banii sânt depuși de guvern la o bancă, de unde se dă pe rând anteprenorului, amésurat cu constatările făcute asupra lucrărilor de architect, sub controlul ambasadei române și a părintelui Severin. Biserica a avut nevoie de reparații radicale, mai ales la fațadă. Se va modifica de asemenea și interiorul ei, făcându-se strane, mobilându-se în stil ortodox, înălțându-se altarul, etc. Români din Paris așteptă sfârșitul reparațiilor, plini de încredere în supraveghiarea pricepută a superiorului bisericeii.

Adunări invetătoroșci. Despărțământul I al Reuniunii invetătorilor români gr. or. din *districtul X Brașov* va ține adunarea sa generală la 2/14 martie în edificiul școlar din Satulung, sub presiudiu dlui Ioan Dorca, secretar dl Nicolae Bârsan. Se vor ține și prelegeri teoretice și practice. — Reuniunea invetătorilor români gr. or. din *despărțământul Făgăraș* a ținut prima sa adunare generală tractuală în acest an în Făgăraș, la 12 martie n. sub presiudiu dlui Nicolae Aron, secretar Ioan Berescu. Invetătorii N. Ludu, G. Tăflan, I. Popa și D. Chiușdea au ținut prelegeri teoretice și practice.

CE E NOU?

Hymen. Dl *George Manu*, absolvent de teologie, la 3/15 martie se va cunună cu dșora Florentina Têrnovean în Uriseul-de-sus. — Dl *Alesiu Cibu* și dșora Eva Bran la 8 martie s'au cununat în Daia-română. — Dl *Petru Alecsiu*, absolvent de teologie, la 17 febr. s'a cununat cu dșora Ecatarina Manguica, fiica dlui Moise Manguica negustor în Broșteni. — Dl *Ioan Duma*, absolvent de teologie și dșora Ana Rusu, s'au cununat la 8 martie în Ida-mare. — Dl *Nicolae Marianu*, jude la tribunalul reg. în Szabadka, în 1 martie ș-a serbat cununia sa cu dșora Anica Nikolits de Szerbogrăd.

Șcîri personale. *Archiducele Albrecht* va reprezintă curtea din Viena la jubileul dela 10/22 al regelui Carol I. — *Dni Eudocsiu Hurmuzachi* și *Iarcu Lupul*, candidații partidului național din Bucovina, au fost aleși deputați în senatul imperial din Viena. — *Dni dr. Ioan Manguica* și dr. *Alesandru Oros* au făcut, censură de avocat în Budapesta.

Reuniunea femeilor române din Sibiiu a ținut adunarea sa generală în duminica trecută sub presiudiu dnei Maria Roman. Secretarul dl dr. Octavian Rusu a cetit raportul comitetului, din care se vede, că averea reuniunii s'a urcat peste 8000 fl. La propunerea comisunii în persoanele dnei Eugenia Vecerdea, dșorei Maria Popescu și a dlui G. Candrea s'a votat cassierei absolutoriu. În sfârșit dna presiudentă mulțumi spriginul publicului prin termini aleși, la care respunse dl George Barișiu producând o emoție generală.

Asilele de copil în oasa magnaților. Luni s'a desbătut în casa magnaților proiectul de lege pentru înființarea asilelor de copii. În numele clerului r. c., proiectul a fost susținut la desbaterea generală de episcopul Schlauch, iar în numele aristocrației ungu-reșci catolice de contele F. Zichy. În numele sașilor

a fost combătut de episcopul evangelic din Sibîiu dr. Teutsch. Dintre arhierii: români au vorbit ambii mitropoliți: Vancea și Roman, episcopii Mețian și Mihali, toți au respins proiectul. La votare numai cei doi mitropoliți și patru episcopi români, și episcopul evangelic din Sibîiu, cu toți 7, au votat în contra și astfel proiectul a fost primit. La desbaterea pe paragrafi episcopii r. c. au făcut amendamente, dar numai o modificare stilară s'a primit. La desbaterea asta românii n'au luat parte.

Damele române din Sibîiu, 42, au adresat la 10 martie a. c. mitropoliților I. Vancea și Miron Romanul, precum și episcopilor I. Mețian și dr. V. Mihalyi, cari în ședința din 9 martie a camerei magnaților au apărut interesele naționale față de proiectul de lege despre asilele de copii, o telegramă de felicitare.

Contra asilelor de copii. *La Mărgita*, în Biharia, s'a convocat pe 13 l. c. o conferință a românilor din cercurile electorale: Carei din comitatul Sătmărm; Margita, Székelyhid și Biharia din comitatul Bihor și Nagykallo din comitatul Sabolciu. *La Arad* s'a convocat o conferință pe 12 l. c., dar poliția a oprit ținerea ei, din cauza că n'au rămas urmele avea să începă târgul de țără. O știre ce primim în momentul acesta ne anunță, că conferința totuși s'a ținut, asistând vr'o 2000 de oameni. Dl. George Popa a ținut un discurs, după care s'a primit protestul în contra proiectului de lege. Protopresbiterul Gurban a făcut apel pentru încheierea solidarității și curmarea tuturor neînțelegerilor din trecut. Advocatul Mihaiu Veliciu, aprobat din toate părțile, a exprimat recunoștința episcopilor români pentru atitudinea lor din casa magnaților, în deosebi episcopului Mețian, prin esmiterea unei deputațiuni din sinul conferinței. După conferință s'a și făcut o manifestație grandioasă pentru episcopul Mețian la reședința episcopescă.

"Silvania" institutul de credit și economii din Șimleu, ne-a trimis Analele sale de pe anul 1890. Din acestea scotem următoarele date: consiliul direcțiunii e compus astfel: președinte Alimpiu Barbolovici, membri George Aciu, Andrei Cosma, Daniel Delei, Florian Marcuș, August Marcuș, dr. Ioan Nichita, Simeon Oros, George Papp de Băsești, Ioan Serb, Ioan Vișcaș, Ioan Moldovan. Comitetul de reviziune: George Filep președinte, membri: Teodor Kőváry, Florian Ciocan, Vasile Marinceaș, Ioan Lengyel, Demetriu Suciu. Oficialii comitetului: director executiv Andrei Cosma, avocat Florian Marcuș, comptabil Ioan P. Lazar, cassar Augustin Marcuș, practicant Alimpiu Moldovan. Bilanțul îl publicăm pe pagina din urmă a foii noastre. Din raportul dlui director executiv Andrei Cosma, aflăm că pentru scopuri de binefacere se propun 781 fl., din care sumă institutul se înscrie cu 201 fl. ca membru fondator la Asociațiunea transilvană, prima bancă română care ia o astfel de deciziune. Pentru școala de fete a Reuniunii femeilor române selăgene se propun 300 fl. Acționarii vor căpăta ca dividendă 8%.

Crisă ministerială în România. Ministerul Manu, primind în senat un vot de neîncredere, a dimisionat. Cu formarea noului cabinet a fost însărcinat președintele senatului, dl gen. Florescu. Etă noul minister: General Florescu președinte al consiliului, fără portofoliu; L. Catargiu interne; G. Vernescu, finanțe și ad-interim la justiție; Ilariu Isvorian domenii; C. Esarcu externe; G. D. Teodorescu culte; colon. I. Lahovari resbel; C. Olănescu lucrările publice. Noul minister îndată în prima ședință a camerei fu intiminat cu un vot de blam; în urmarea acestuia camera sa dizolvat, alegerile nouă vor fi la începutul lui aprilie.

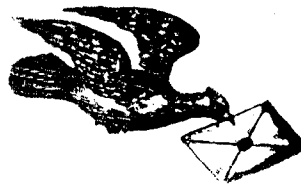
Reuniunea română de agricultură. Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibîiului, va ține duminică în 3/15 martie 1891 în sala cea mare a școlii gr. ort. din comuna Poplaca o întrunire agricolă, la care se va discuta despre înființarea unei reuniuni rurale de credit, eventual și despre alte chestiuni. Inceputul la 12 ore din zi.

Bancă românească în Marămuș. Frunțașii români din Marămuș vreau să înființeze în Sighetul-Marmației o bancă românească cu numele: *Marămușana*. Acțiunile vor fi de câte 100 fl. și se vor plăti în timp de șase ani, în rate lunare de câte 1 fl. În privința asta se va ține conferința la 16 l. c. în Sighetul-Marmației.

Institute de credit și economii. *Furnica* din Făgăraș va ține adunarea sa generală în 7 aprilie. Din bilanțul publicat scotem următoarele date: capitalul social 30,000 fl., circulațiune 331,984 fl. 12 cr., profit curat 8233 fl. 22 cr. *Aurora* din Năsăud va ține adunarea sa generală în 22 martie. *Riu-reana* din Capolnoc-Mănăștur, comitatul Solnoc-Doaba, își începe activitatea astăzi la 2/14 martie. *Rodna veche* cu sediul în opidul cu același nume, ne-a trimis bilanțul seu pe anul trecut; capitalul social 8000 fl., circulațiunea 8579 fl. 7 cr., profitul curat 708 fl. 19 cr. *Someșana* din Deș va ține adunarea sa generală în 22 martie. — *Crișana*, un nou institut de credit, se va înființa la Brad.

Neorolôge. *L. M. Codrescu*, întemeietorul revistei istorice și filologice din Iași *Buciumul Român*, a încetat din viață acolo, în etate de 54 ani. — *Dr. F. cav. de Miklosich*, renumitul slavist al secolului nostru, membru onorar al Academiei române, a murit la Viena, în 7 l. c., în etate de 76 ani. *Avram de Casan*, c. și r. colonel în retragere, a reposedat la Sibîiu în 5 martie, în etate de 57 ani. — *Ioan Cosma*, paroc și protopop gr. c. în Periceiu în Sălăgiu, a încetat din viață la 20 febr. în etate de 53 ani. — *Ioan Pop*, paroc gr. c. în Daia-română, a murit acolo la 3 martie, în etate de 33 ani. — *Pavel Erdebeni*, paroc gr. or. în Sân-Petru, a reposedat în etate de 48 ani.

Poșta redacțiunii.

Versurile: Au dispărut, T-ai uitat, Epigrame, Mai bine ați un ou, Musa română, Sôrtea etc. sânt atât de slabe, încât n'au meritat să plătești pentru ele scrisori recomandate. Nu ne mai trimite dar de aceste și te sfătuim să nici nu mai pierzi timpul cu compunerea lor. Adună poezii și po-

vești populare, dar întocmai cum le spune poporul, fără să schimbi nici o literă, trimite-ni-le acele și le vom publica cu plăcere. Restul de abonament nu ne-a sosit.

Beins. Cântecule populare se vor publica.

E-i. Incercare copilărească.

Multe lacrimi, Mi-i dor, Mai lăsați-me, nu ating nivelul cerut.

Călimdarul săptămânei.

Diaua sapt.	Călimdarul vechiu	Calind. nou	Sorele
Dumin. lăsat de brânză, Ev. dela Matei 1 c. 6 gl. 8, inv. 8.			res. ap.
Duminică	3 Mart. Eutropi	15 Cristof	6 14 6 5
Luni	4 Cuv. Gerasim	16 Henrieta	6 12 6 6
Marti	5 Mart. Conon	17 Gertrud	6 10 6 8
Mercuri	6 SS. 42 Muc. d. Amoria	18 Alexandru	6 8 6 9
Joi	7 Par. Vasile și Efrem	19 Iosif	6 6 6 10
Vineri	8 Par. Teofilact	20 Hubert	6 4 6 12
Sămbătă	9 SS. 40 Muc. d. Sebas.	21 Benedict	6 2 6 14

„SILVANIA”, institut de credit si economii in Simleu.

CONVOCARIE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Silvania”, societate pe acțiuni, se invită în virtutea §-lui 20 din statute la

a III-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în **Șimleul-Silvaniei** la **23 martie 1891** st. n. înainte de me-
dăți la **10 ore** în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sânt :

1. Raportul anual al direcțiunei.
2. Raportul comitetului de revisiune asupra contului anual, al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Stabilitatea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Determinarea scopului spre care este a se întrebuința suma amintită în § 99 p. f.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență.
6. Alegerea consiliului de direcțiune.
7. Alegerea unui membru în comitetul de revisiune.
8. Eventuale propuneri din partea direcțiunei.
9. Emiterea a 3 membri pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 23 din statute, în sensul căruia „la adunarea generală au vot numai acționarii, cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sânt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu o zi mai înainte de adunarea generală au depus la direcțiunea institutului acțiunile sale, eventual și documentele de plenipotență.”

Acțiunile și eventualele documente de plenipotență sânt a se depune la direcțiunea institutului cel mult până la 22 martie st. n. 6 ore după me-
dăți.

Șimleul-Silvaniei, la 25 februarie 1891.

Direcțiunea.

Active Contul bilanțului pro 1890. Pasive.

Casa în numerar	1547 54	Capital social	75000
Cambii de bancă escomptate	295281 84	Fondul de rezervă	4098 09
Imprumuturi de ipotecă	40558 32	Depuneri pentru fructificare	157714 94
Imprumuturi de obligațiuni	1938 —	Cambii de bancă reescompt.	98680 80
Electe	1524 —	Interese transitoare anticipate	4860 58
Realități	1797 84	Dividende neridicate	390 50
Mobilier	10002 91	Diverse conturi creditoare	2837 69
după amortisare de 100/0 97.99	819 96	Profit curat	10780 04
Diverse conturi debitoare	830 22		
	354362 64		354362 64

Esșite. Contul profitelor și perderilor. Intrate.

Interese : pentru fond. de rezervă	157 60	Interese : de la camb. de banc. esc. 16439 03	16439 03
dep. spre fructif. 7527 39	7684 99	credite ipotecari 2435 38	2435 38
Spese : salare și marce de pres. 3281 48	3281 48	credite de obligat. 86 57	86 57
chiria, tipărit. diverse 1337 37	1337 37	credite amanetari 118 84	118 84
Dare : directă	1252 44	efecte	9 90
10% după int. la depun. 278 91	278 91	» capitale depuse	19095 72
Amortisare din mobilar	97 99	Provisiune	3416 49
Profit curat	10780 04	Taxes : de transcriere	19 45
	24713 22	de cereri	771 59
		Diverse	1429 42
			24713 22

Șimleul-Silvaniei, la 31 decembrie 1890.

A. Cosma m. p. **Aug. Marouș** m. p. **Ioan P. Lazar** m. p.
director executiv. cassar. comptabil.

Acest bilanț esaminându-se și confronându-se cu registrele auxiliari și principali, s'au aflat în consonanță cu acelea și esact.

Șimleul-Silvaniei, la 25 februarie 1891.

Membrii direcțiunei :

Alimpu Barbolevioiu m. p. **George Pop de Băseoi** m. p. **Ioan Vioașin** m. p.
președinte. **Florian Marouș** m. p. **Daniel Dellei** m. p. **dr. Ioan Mohita** m. p.
Ioan Serbu m. p. **Ioan Moldovan** m. p. **George Aoiu** m. p.
Membrii comitetului de revisiune :

George Filip m. p. **Florian Ooolan** m. p. **Demetria Suoju** m. p.
președinte. 2 (1—1)